

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

**Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN**

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 iulie 2021, în cauza penală privind-l pe

**VERIGA Gheorghe XXXXX, născut la XXXXX,
originar XXXXX, domiciliat în XXXXX.**

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.01.2021-04.03.2021;

Instanța de apel: 24.03.2021-14.07.2021;

Instanța de recurs: 13.10.2021- 24.11.2021.

Asupra recursului ordinar declarat, Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, din 04 martie 2021 Veriga Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe termen de 4 ani și 8 luni, a cărei executare în temeiul art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

A fost admisă acțiunea civilă și s-a dispus încasarea din contul lui Veriga Gheorghe în beneficiul lui Serchiziuc Ivan: 2175 lei cu titlu de prejudiciul material și 100000 lei cu titlu de prejudiciul moral.

A fost dispusă restituirea mijlocul de transport, ridicat prin ordonanța din 20.11.2020, către proprietar.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuieli judiciare în mărime de 361,72 lei.

2. Prima instanță, *examinând cauza în procedură prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, în fapt, a constatat că, Veriga Gheorghe la 20.11.2020, aproximativ la 19:30, deținând permis de conducere pentru categoria „B” și „C”, conducea mijlocul de transport de model „Volkswagen Passat” cu XXXXX. Astfel deplasându-se XXXXX, din direcția auto spre centrul orașului, în regiunea imobilului nr. 33, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea modului de conducere a vehiculului fiind obligat să respecte regulile de circulație și semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră și, manifestând neglijență în circumstanțele sus expuse, nu a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier

ce reglează gradul de protecție a participanților împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, iar, prin urmare, ignorând cerințele indicatorului de informare 5.50.2 „trecerea pentru pietoni”, nu a cedat trecerea pietonului, Serchiziuc Ivan care traversa partea carosabilă regulamentară, din stânga spre dreapta și ca rezultat l-a tamponat, cauzându-i, în conformitate cu raportul de expertiză judiciară nr.202027D0164 din 27.11.2020, traumatism asociat, traumă cranio-cerebrală închisă, comoție cerebrală, fractura osului parietal pe dreapta, fractura deschisă multicominitivă tip 2 a oaselor gambei drepte în 1/3 proximală cu deplasarea fragmentelor, șoc traumatic de gradul 2, care se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

Astfel, Veriga Gheorghii prin acțiunile sale a încălcat următoarele prevederi ale Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 13.05.2009, încălcări care sunt în legătură cauzală directă cu producerea accidentului rutier și consecințele survenite și anume:

-prevederile pct. 3, conform cărora participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului;

-prevederile pct.45 subpunctul (1) lit. a), b), d), și subpunctul (2) conform cărora conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea sa psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, situația rutieră; iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

-prevederile pct.1 lit. f), conform căruia, conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării este obligat, la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată, să cedeze trecerea pietonilor aflați în traversarea drumului pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului.

Prima instanță, în drept, a calificat acțiunile lui Veriga Gheorghii în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a sănătății.*

3. Temeinicia sentinței de condamnare a fost contestată cu apel de către inculpat.

În motivarea apelului titularul a indicat că, prima instanță, la stabilirea cuantumului pedepsei cu închisoare nu a reținut cont și de faptul că el benevol a donat sânge pentru victimă; a achitat pentru victimă prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2020 cu penalitate și amendă pentru neachitare în termen în sumă de 5392,27 lei precum și 9700 lei pentru medicamente.

Totodată, suma dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciu moral este exorbitantă, nefiind argumentată.

Drept urmare, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată pedeapsa cu termen de 3 ani, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport cât și să fie dispusă încasarea a 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 14 iulie 2021 a fost admis apelul, casată parțială sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Veriga Gheorghi, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a aplicat pedeapsa cu închisoare pe termen de 3 ani, a cărei executare în temeiul art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. Instanța de apel motivând soluția adoptată a menționat că pedeapsa aplicată lui Veriga Gheorghi nu a fost corect individualizată (cu referire la cuantumul acesteia), ne fiind avute în vedere toate criteriile de individualizare prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și a apreciat că gravitatea faptei (infracțiune gravă), caracteristicile persoanei inculpatului (angajarea în câmpul uncii, caracteristica pozitivă la locul de trai și de muncă, aflarea pentru prima dată pe banca de acuzare), prezența circumstanțelor ce atenuează răspunderea și pedeapsa penală (recunoașterea vinei și căința sinceră), lipsa circumstanțelor ce agravează răspunderea și pedeapsa penală cât și comportamentul inculpatului după săvârșirea infracțiunii, permit concluzionarea că scopurile prevăzute la alin. (2) art. 61 Cod penal vor fi atinse prin stabilirea cuantumului pedepsei penale principale la limita de 3 ani și a termenului de probațiune – la 2 ani.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca afirmațiile apelantului cu referire la cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate deoarece în rezultatul accidentului rutier lui Serchiziuc Ivan i-au fost cauzate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață.

Prin urmare, repararea prejudiciului moral în sumă de 100000 lei este în deplină concordanță cu principiul răspunderii civile delictuale care impune reparația integrală, reală și efectivă a daunelor morale cu luarea în considerare a urmărilor faptei, având în vedere și exigențele art. 3 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

5. Recurs ordinar împotriva deciziei declară avocatul Prodan Sergiu, în numele inculpatului.

Recurentul, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă în principiu acțiunea, cât privește încasarea prejudiciului moral.

În motivarea cerințelor, titularul indică că instanțele, din oficiu, au admis acțiunea civilă privind repararea prejudiciului moral, iar acțiunea civilă nu este argumentată și întemeiată din punct de vedere legal, or lipsesc temeiuri de fapt și de drept în latura solicitării prejudiciului moral.

Mai mult, instanța de apel doar s-a limitat la preluarea concluziilor de primă instanță, fără a se expune pe temeiurile invocate de partea apărării.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul și partea vătămată Serchiziuc Ivan depun referință, ambii menționând că decizia este corectă și motivată, iar recursului ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Din conținutul cererii, se constată că recurentul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, menționând că hotărârea instanței de apel, în latura civilă, cât privește încasarea prejudiciului moral, nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din conținutul recursului ordinar declarat, Colegiul penal menționează că obiect de studiu constituie hotărârea adoptată de instanțele ce judecă fondul în partea soluționării acțiunii civile, cât privește încasarea prejudiciului moral.

Într-un prim aspect, Colegiul menționează că cererea de recurs enumeră împrejurările evidențiate în apel, care în opinia lui ar urma să contribuie la soluția de micșorarea a prejudiciului moral cauzat părții vătămate și că, criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și ultima le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată.

Prin urmare, Colegiul apreciază că hotărârile instanțelor ce judecă fondul cuprind temeiurile de fapt și de drept ce au dus la respingerea cerinței apelantului de a micșora cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare, fiind dat răspuns la toate argumentele invocate de parte, în cererea de apel și susținute în ședința de judecată, deci, argumentele pe care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CoEDO, or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o instanță de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CtEDO Garcia Ruis versus Spania, Helle versus Finlanda*).

În subsidiar, Colegiul menționează că soluția propusă de recurent contravine legislației și jurisprudenței constante, or despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, iar soluția prevăzută de 387 alin. (3) Cod de procedură penală – admiterea, în principiu, a acțiunii civile urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă – se referă doar la imposibilitatea stabilirii exacte a suma despăgubirilor materiale convenite părții civile, or numai prejudiciul material urmează a fi probat.

Totodată, este important de a specifica că, la caz, instanțele ce judecă fondul, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, au luat în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice, cât și datele obiective care certifică acest fapt, precum și alte circumstanțe subsidiare, cum sunt situația persoanei care poartă răspunderea pentru cauzarea prejudiciului

moral.

Așadar, instanța de recurs conchide că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, care în totalitatea ei respinge argumentele referitoare la greșita soluționare a latura civilă, cât privește încasarea prejudiciului moral, deci, hotărârea atacată este în corespundere cu exigențele art. 6 CoEDO, concluzii pe care le însușește, din motivul temeiniciei acestora, fiind inoportună repetarea acestora, chestiune conformă practicii CtEDO (*hotărârea CtEDO Albert versus România*).

Având ca reper considerentele arătate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea acestui dosar în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat sunt vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1)–(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 iulie 2021, în cauza penală privindu-l pe VERIGA Gheorghi XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 decembrie 2021.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN